

Motion till riksdagen

1989/90:Sk813

av Filip Fridolfsson m.fl. (m, fp, c)

Arbetsgivares ansvar för ej erlagd skatt

Företrädare för arbetsgivare, som är juridisk person, som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåter att betala in innehållna personalskatter enligt uppbördslagen (1953:272), mervärdesskatt enligt lagen (1968:430) om mervärdesskatt och arbetsgivaravgifter enligt lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare, är tillsammans med arbetsgivaren betalningsskyldig för beloppet. Betalningsskyldigheten får jämkas eller efterges om det föreligger särskilda skäl.

För näringsidkare som bedriver verksamhet i form av enskild firma, föreligger ett personligt betalningsansvar för bl.a. skatter och avgifter till det allmänna i och med vald företagsform. I handelsbolag svarar bolagsman, enligt lagen (1980:1101) om handelsbolag och enkla bolag, solidariskt för bolagets förpliktelser, innebärande att bolagsmannen kan bli personligt ansvarig för bl.a. bolagets skatter och avgifter till det allmänna. För dessa två former av "bolag" saknas den lagstadgade jämningsmöjligheten vid underlåtenhet att betala in innehållna skatter och allmänna avgifter, som finns för företrädare för juridisk person (man kan bortse från att handelsbolag är en juridisk person).

Vi menar att det ovan beskrivna ansvaret lägger en orimlig börda på arbetsgivaren/ställföreträdaren och att rättsskyddet för den som driver rörelse i företagsformen enskild firma eller handelsbolag är obefintligt. Det nuvarande förhållandet måste betraktas som oacceptabelt från rättssäkerhetssynpunkt och regeringen måste därför vidtaga snabba åtgärder för att stärka ställföreträdarnas rättssäkerhet.

En första åtgärd bör vara att den jämningsmöjlighet som finns i lagtexten för aktuell gäld bör utvidgas till att omfatta de fall där det allmänna gör gällande att en ställföreträdare har betalningsskyldighet, eller betalningsskyldighet tillsammans med arbetsgivaren, för ej inlevererad skatt m.m. och där ej betalt belopp beror på förhållande som arbetsgivaren eller företrädaren haft svårt att kontrollera.

Sådant fall är t.ex. när en anställd handhar företagets böcker på ett vilseledande sätt, som gjort att ställföreträdaren haft svårt att upptäcka att felaktigheter föreläggat i bolagets redovisning till staten. En arbetsgivare eller företrädare kan knappast lastas för att skatter och avgifter inte deklarerats och inbetalas om en anställd förfar brottsligt och detta endast kan konstateras efter en komplicerad utredning. Det bör i ett sådant fall kunna fastställas

att, på grund av brottsligt förfarande från anställdas sida, andra skatter eller avgifter påförts arbetsgivaren än som borde ha skett. Arbetsgivaren eller dennes ställföreträdare bör inte kunna lastas för detta. En förutsättning bör dock vara att arbetsgivaren eller ställföreträdaren gjort vad som enligt praxis är normalt för att kontrollera uppgifternas riktighet. Den felaktiga skatten eller avgiften bör då inte kunna påföras den som gjort sådan kontroll som kunnat krävas av vederbörande och därvid inte kunnat uppmärksamma det brottsliga förfarandet. Det bör ligga närmare till hands att utkräva ett personligt ansvar för skulden ifråga från den anställde, för det fall han fälls till ansvar.

Vidare vad gäller skatt eller avgift som påförs egenföretagare eller juridisk person, efter konstaterande av att ett brottsligt förfarande skett från anställds sida, som inneburit att ej betalade belopp t.ex. förskingrats, borde länsstyrelserna ges utvidgade möjligheter att delta i ackordsuppgörelser. Dessa åtgärder bör kunna genomföras med mycket kort varsel.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om arbetsgivares ställföreträdaransvar.

Stockholm den 19 januari 1990

Filip Fridolfsson (m)

Charlotte Cederschiöld (m)

Rune Backlund (c)

Siw Persson (fp)

Mot. 1989/90
Sk813